

VY_12_INOVACE_CJL_DRD_11

Digitální učební materiál

Sada: Komplexní jazykové a stylistické rozborů pro vyšší gymnázium

Téma: Jazykový rozbor – neumělecký text

Autor: PhDr. Lenka Drdlová

Předmět: Český jazyk

Ročník: 2. ročník VG

Využití: Prezentace určená pro procvičení a opakování učiva

Anotace: Materiál opakuje a procvičuje informace z oblasti jazykového stylu publicistického, z oblasti sémantiky, slovtvorby, syntaxe.

Znamení dlouhého pochodu

Proud lidí, který se o Velikonocích 1958 valil sychravou jižní Anglií, čítal ve svém počátku na tři tisíce hlav, na konci už jich bylo dvanáct tisíc. Mířil z Londýna do Aldermastonu ke středisku jaderného výzkumu protestovat proti vývoji nukleárních zbraní a poutníky čekalo více než osmdesát kilometrů.

Pochod do Aldermastonu byl první skutečně masový protest proti jaderným zbraním, ale jeho primát nespočíval jen v tom. Poprvé se tehdy mezi transparenty objevil i kruh rozdělený jednou svislou čarou a dvěma bočními, svírajícími pravý úhel. Ten jednoduchý motiv čas povýšil na symbol míru a zařadil ho vedle holubice a ratolesti k těm, které se používají nejčastěji.

O jeho vytvoření tehdy organizátoři kampaně za jaderné odzbrojení požádali britského výtvarníka Geralda Holtoma. Údajně se inspiroval praporkovou abecedou a jejími znaky pro N (nuclear) a D (disarmament čili odzbrojení).

Po pochodu do Aldermastonu začal symbol žít vlastním životem. V 60. letech ho přijali američtí hippies. Symbol se objevoval za protestů proti válce ve Vietnamu i proti jihoafrickému apartheidu.

Úkoly k větnému rozboru:

- 1) Rozeber první souvětí, urči jeho druh, druhy vedlejších vět, vztah mezi větami hlavními.
- 2) Urči větné členy ve větě **Po pochodu do Aldermastonu začal symbol žít vlastním životem.**
- 3) Uved' tvar 1. pádu od slova **jich**.

První souvětí: Po pochodu do Aldermastonu začal symbol žít vlastním životem.

Druh souvětí: Jednoduché souvětí.

Druhy vedlejších vět: Žádné.

Vztah mezi větami hlavními: Žádný.

Větné členy: Podmět: symbol, Pí: začal, Přís: po pochodu do Aldermastonu, Věť: žít vlastním životem.

Tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

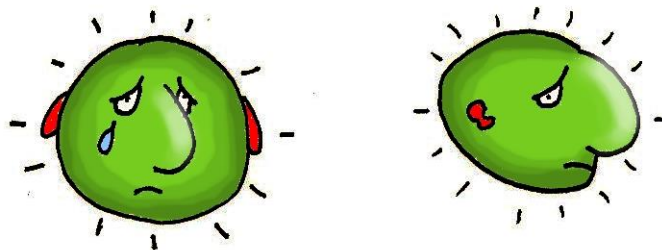
Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

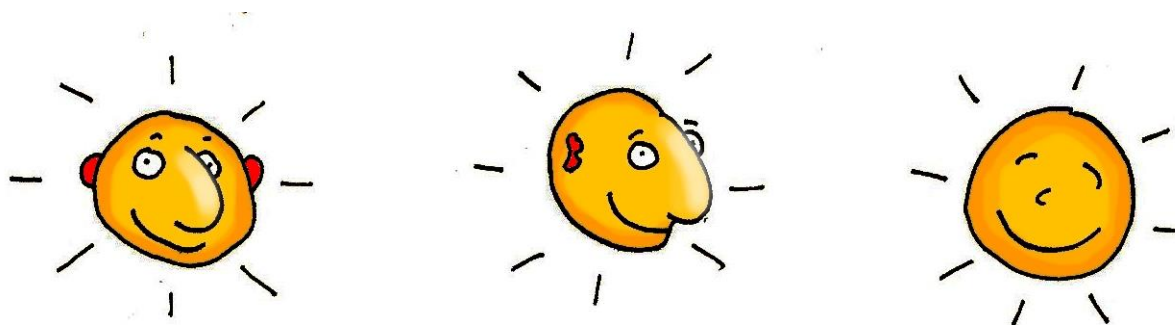
Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

Uved' tvar 1. pádu od slova jich: já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony.

- 4) V druhém odstavci najdi sousloví a vysvětli termín sousloví. Uveď jiné příklady sousloví.
- 5) Urči slovní druh slov z textu: **který, poprvé, údajně, čili**
- 6) Najdi v textu všechny číslovky a urči jejich druh.

- 7) Pokus se vysvětlit význam slova **apartheid**.
- 8) Kruh, o kterém se píše v úvodním textu, je označován jako symbol míru. Uveď příklady jiných podobných symbolů.

Řešení:

1) 1VHa 1VHb - 3VH (vztah slučovací) SS

↖ 2VV Pk

2) Puč Pkn Pks Pt 7.p.

Po pochodu do Aldermastonu **začal** symbol **žít** vlastním životem.

3) ony (hlavy)

4) jaderné zbraně, pravý úhel; ustálené slovní spojení, které má význam jediného slova

5) **který** – zájmeno vztažné, **poprvé** – příslovce (spřežka), **údajně** – příslovce, **čili** – spojka

6) **1958** – zákl., **tři** – zákl., **tisíce** – zákl., **dvanáct** – zákl., **tisíc** – zákl., **osmdesát** – zákl., **první** – řadová, **jednou** – zákl., **dvěma** – zákl., **60.** – řadová

7) Politika rasového oddělování (černoši X běloši), období apartheidu v JAR skončilo propuštěním Nelsona Mandely na svobodu v r. 1989.

8) Podkova – symbol štěstí; lebka a zkřížené hnáty – symbol pirátství, nebezpečí; hákový kříž – symbol nacismu

Zdroje:

Magazín Víkend DNES: Pravidelná příloha deníku MF Dnes. Praha: MAFRA, a.s.,
30. března – 1. dubna 2013. ISSN 1210 1168.

s. 5, autorka Marie Homolová

[cit. 2013-03-23]

Obr. 1, 4: Microsoft PowerPoint klipart

Obr. 2, 3, 5: vlastní tvorba – všechna práva vyhrazena

Děkuji za pozornost.

Obr. 5

Gymnázium Nové Město na Moravě